

Notitie 02977-20243-02
Ruimtelijke onderbouwing spuitzone

Science Park Eindhoven 5634
5692 EN SON
Postbus 26
5690 AA SON

T +31 (0)40-3031100
F +31 (0)40-3031101
E eindhoven.ch@dpa.nl
www.dpa.nl/cauberg-huygen

K.v.K 58792562
IBAN NL71 RABO 0112 075584

Datum	Referentie	Behandeld door
23 mei 2017	02977-20243-02	A. van Dijk/CVr

1 Inleiding

Het plan is om twee woningen te realiseren op een perceel aan de Broekdijk te Kesteren. De kavel van de projecteerde woningen ligt tussen de bestaande woningen aan de Broekdijk nrs. 44A en 46. Ten zuiden van het plangebied aan de Broekdijk te Kesteren is een boomkwekerij gevestigd. Deze kwekerij is gesitueerd aan de Broekdijk tussen de nrs. 27 en 29.

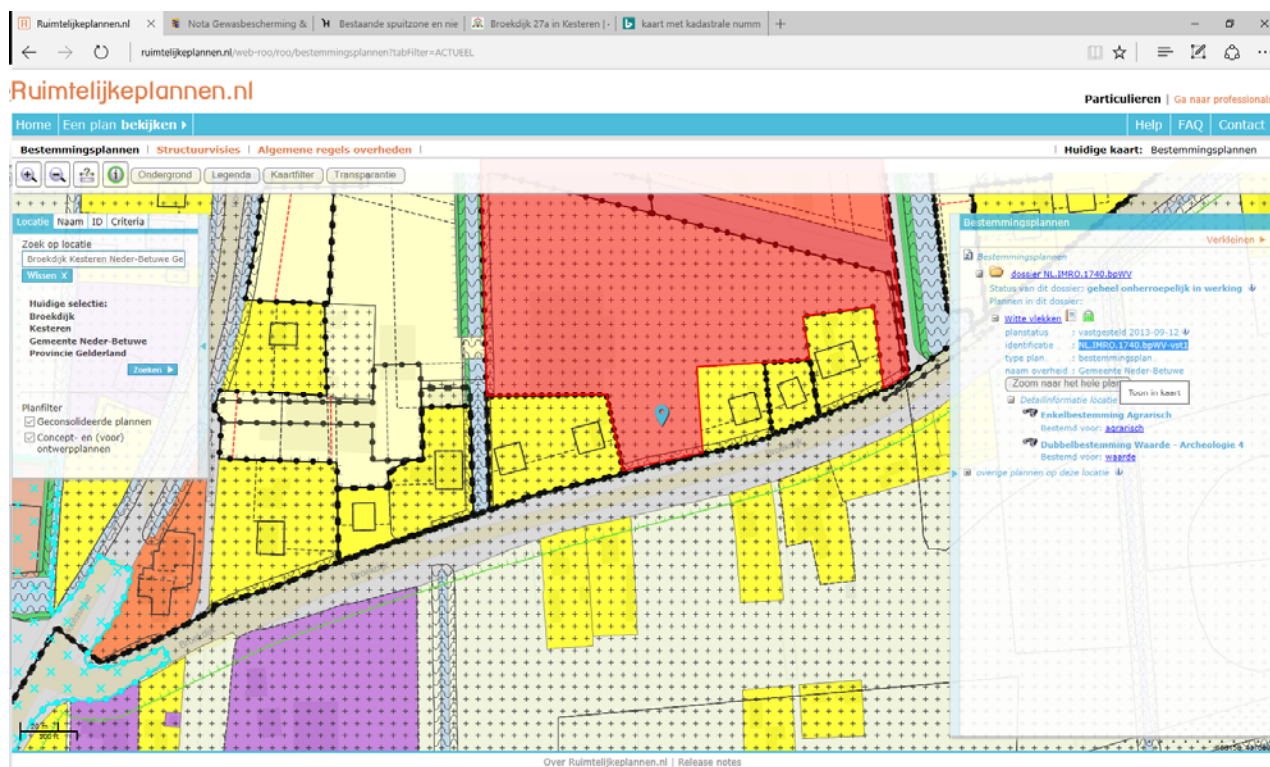
Voor de bestemmingsplanwijziging van de planlocatie moet worden aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening volgens de Wet ruimtelijke ordening. Aangezien bij het kweken van bomen gebruik kan worden gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen wordt in dit onderzoek bekeken wat de spuitzone van de kwekerij betekent voor de beoogde ontwikkeling.

1.1 Achtergrond spuitzones en gevoelige bestemmingen

Bij het telen van gewassen in de open lucht kunnen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt. Deze gewasbeschermingsmiddelen kunnen bij toepassing mogelijk verwaaien (vrijkomende drift). De door drift verspreide gewasbeschermingsmiddelen kunnen vervolgens een bedreiging zijn voor de volksgezondheid. In Nederland zijn momenteel geen wettelijke bepalingen voor de minimale afstand tussen gronden, waarop gewassen in de open lucht worden geteeld, en nabij gelegen gevoelige functies. Plaatsen waar regelmatig en voor een groot deel van de dag mensen verblijven of samenkomen worden aangemerkt als gevoelige functies, zoals bijvoorbeeld woningen met bijhorende tuinen. In de ruimtelijk ordeningspraktijk wordt een afstand van 50 meter gehanteerd tussen een locatie waar gewasbeschermingsmiddelen op gewassen worden toegepast en een gevoelige functie. Afhankelijk van het soort teelt en de plaatselijke omstandigheden kan gemotiveerd worden afgeweken worden van de 50 meter en een kortere afstand mogelijk gemaakt worden.

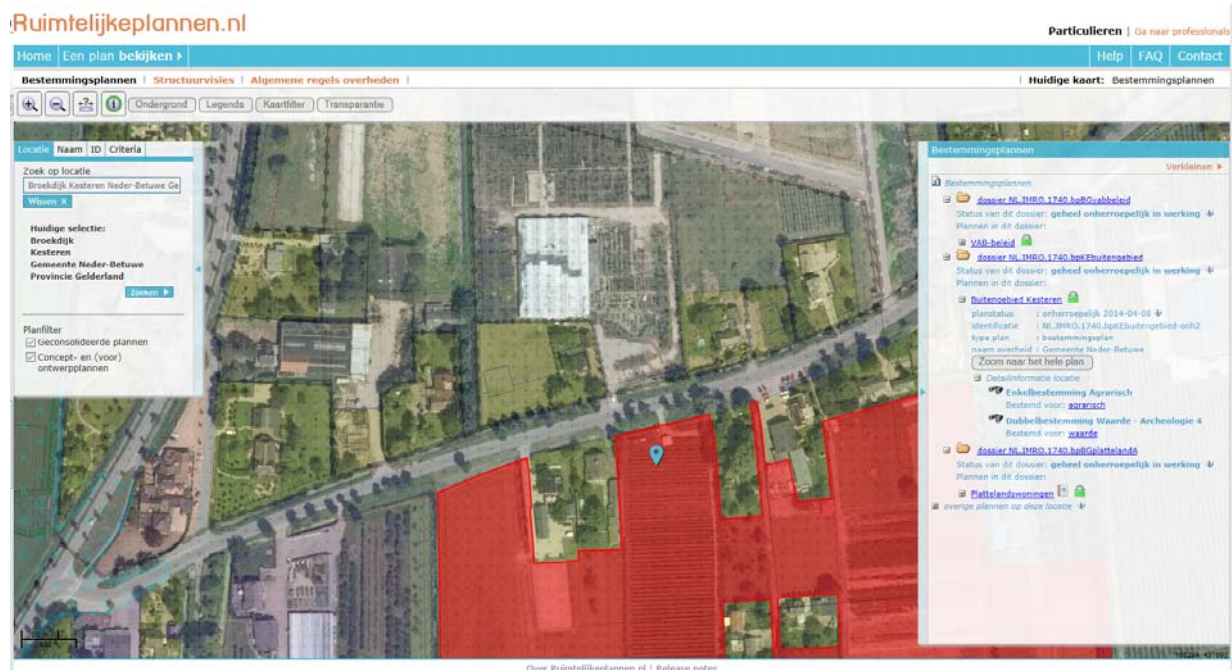
1.2 Bestemmingen

Het perceel voor de beoogde woningbouw maakt onderdeel uit van het plan Witte Vlekken, vastgesteld 2013-09-12 (. De huidige bestemming is agrarisch en heeft daarnaast de dubbelbestemming Waarde – Archeologie 4 (zie blauwe markering in het rode vlak in onderstaande afbeelding 1). De bestemming agrarisch zal gewijzigd moeten worden in wonen.

Afbeelding 1: Bestemming locatie woningbouw

Het perceel, dat door boomkwekerij Roelofse-Jager uit Lienden gebruikt wordt, heeft ook in het bestemmingsplan Buitengebied Kesteren (onherroepelijk 2014-04-08,) de bestemming agrarisch (zie blauwe markering in het rode vlak in onderstaand afbeelding 2). De voor "Agrarisch" aangewezen gronden zijn bestemd voor o.a. grondgebonden agrarische productie. Dit wordt in dit geval ingevuld door het kweken van bomen, zoals op de luchtfoto (afbeelding 3) ook valt te zien.

Afbeelding 2: Bestemming locatie kwekerij

Afbeelding 3: Luchtfoto plangebied

2 Kwalitatief onderzoek omvang spuitzone

2.1 Gebruik boomkwekerij

Bij telefonische navraag bij de boomkwekerij is informatie verkregen over het gebruik van de boomkwekerij (d.d. 15-5-2015; dhr. Jager). De boomkwekerij Roelofse-Jager past gewasbeschermingsmiddelen toe ter bestrijding van o.a. luis. Hierbij past de kweker driftreducerende technieken toe, zoals het gebruik van driftarme doppen en door alleen bij (bijna) windstille omstandigheden te spuiten. Dit doet de kweker, omdat hiermee het milieu en de omgeving minder wordt belast, maar vooral omdat hiermee het beste rendement wordt verkregen.

Aan de voorzijde, rondom de toerit en het pad, hanteert de kweker een teeltvrije zone van 5 meter (zie afbeelding 3: luchtfoto, paragraaf 1.2) en aan de achterzijde, waar een sloot aanwezig is, een teeltvrije zone van 6 meter.

Ook is aan de voorzijde een groene haag aangeplant (zie afbeelding 4: foto vanaf de Broekdijk).

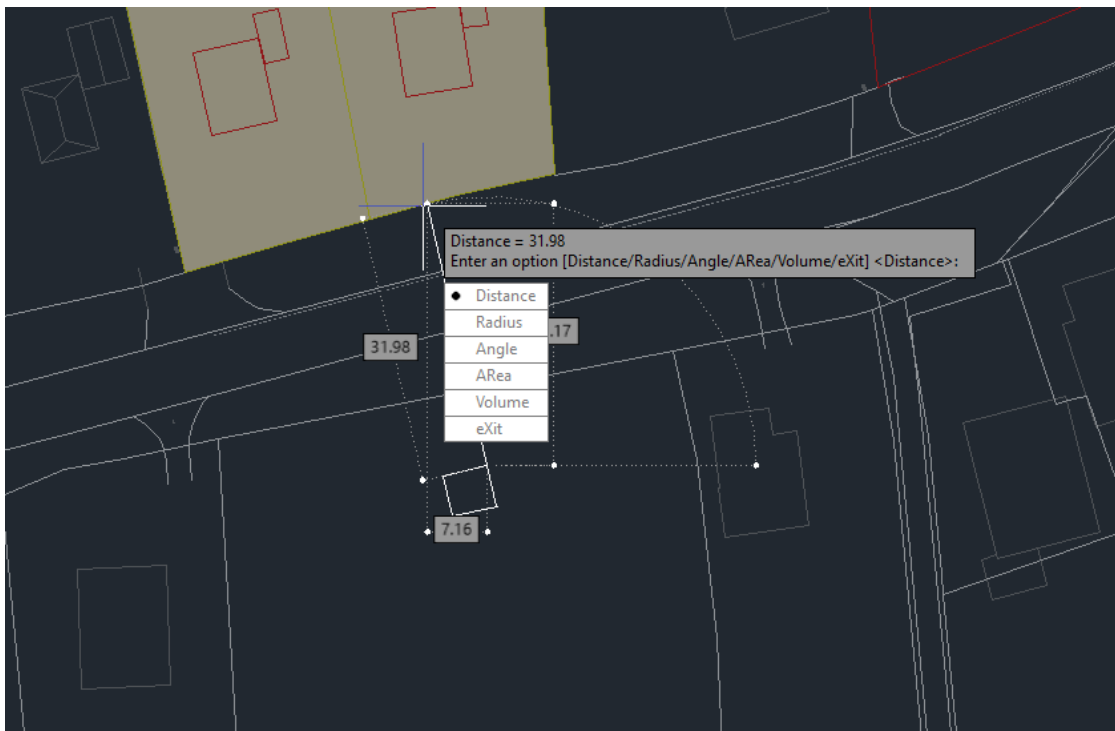

Afbeelding 4: Foto vanaf de Broekdijk richting kwekerij

2.2 Afstand van boomkwekerij tot beoogde woningbouw

De beoogde woningen met bijbehorende tuinen worden gezien als een gevoelige bestemming, omdat dat een locatie is waarin voor een groot deel van de dag mensen kunnen verblijven of samenkomen. Aangezien de kweker een teeltvrije zone hanteert, is de afstand tussen de teeltzone en de tuinen bij de geprojecteerde woningen bepalend.

De afstand tussen de teeltzone en de tuinen bij de geprojecteerde tuinen is ca. 32 meter (zie afbeelding 5). Hierbij is een veiligheidsmarge aangehouden. De meting is namelijk gedaan vanaf de voorgevel van het aanwezige gebouwtje, terwijl de teelt van de bomen naast het gebouwtje begint (zie ook afbeelding 3 in paragraaf 1.2).

Afbeelding 5: Afstand vanaf bometeelt tot tuin

2.3 Minimale afstand tussen boomkwekerij en de te bouwen woningen

Het is niet duidelijk geworden welke gewasbeschermingsmiddelen de bomenkwekerij gebruikt voor haar gewassen. Uit literatuur van praktijksituaties¹ blijkt dat het middel Captan 80WG een gebruikelijk middel is in de fruitteelt. Dit middel mag het hele jaar gebruikt worden en wordt bij het bepalen van een spuitzone vaak als *worst case* studie gebruikt. Aangezien op deze locatie volgens het bestemmingsplan fruitteelt ook mogelijk zou zijn (valt onder “Agrarisch”; grondgebonden agrarische productie) wordt deze *worst case* benadering gevolgd.

Uit onderzoek van Wageningen² blijkt dat er met name een dermaal risico (opname door de huid) van gewasbeschermingsmiddelen voor omwonenden is. Vervolgens blijkt uit dit onderzoek dat voor het middel Captan bij gebruik van een driftreducerende spuitmethode (dwarsstroomspuit met driftbeperkende venturi spleetdoppen) op kale bomen het dermale blootstellingseindpunt bij een afstand van 30 meter tot aan de laatste bomenrij niet wordt overschreden. Wordt er geen driftreducerende spuitmethode toegepast dan is volgens het onderzoek van Wageningen deze afstand 40 meter.

¹ Zie o.a. <http://ro-online.robheer.nl> en <http://www.omgevingsjurist.nl>

² J.C. van de Zande & M. Wenneker, “Onderzoek naar driftblootstelling van omstanders en omwonenden door boomgaard besputtingen”, Wageningen Universiteit, Plant Research International, 2014.

3 Conclusie

De afstand tussen de laatste bomenrijen van de kwekerij tot de grens van de tuinen van de te bouwen woningen is ca. 32 meter. De kweker heeft aangegeven driftreducerende spuitmethode te gebruiken. Daarnaast past de kweker een teeltvrije zone toe en is er een dichte groene haag aangeplant.

Volgens praktijkstudies volgens de *worst case* benadering en onderzoek van de Universiteit van Wageningen blijkt dat dat bij toepassing van een driftreducerende spuitmethode de afstand tussen de laatste bomenrij tot de gevoelige bestemming (tuinen bij de te bouwen woningen) ten minste 30 meter moet zijn. Hierin is het mogelijk positieve effect van de dichte groene haag nog niet meegenomen.

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de te bouwen woningen voor de bestaande bomenkwekerij met spuitzone geen belemmeringen in haar bedrijfsvoering zal opleveren en dat de toekomstige bewoners van de te bouwen woningen naar verwachting geen onaanvaardbare gezondheidsrisico's lopen als gevolg van het gebruik gewasbeschermingsmiddelen door de kweker.

4 Aanbeveling voor het op te stellen bestemmingsplan

Op basis van bovenstaand kwalitatief onderzoek omvang spuitzone kan de volgende tekst worden opgenomen in de toelichting op het op te stellen bestemmingsplan:

De gronden ten zuiden van het plangebied zijn in gebruik voor bometeelt. Boomkwekerijen kunnen gewasbestrijdingsmiddelen gebruiken die mogelijk een risico vormen voor het milieu en de gezondheid van mensen. Er zijn in Nederland echter geen wettelijke bepalingen voor minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen in de open lucht worden geteeld en nabij gelegen gevoelige objecten, zoals woningen. Bij het bespuiten van landbouwgewassen komt 'drift' vrij: spuitvloeistof die tijdens de bespuiting buiten het te behandelen gebied terechtkomt als gevolg van wind- en luchtstromingen.

Vanwege het ontbreken van wetgeving voor woningen is er een in de praktijk gegroeide vuistregel ontstaan die aangeeft dat er een afstand van 50 meter tussen agrarische gronden met open teelten en een voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelig object, zoals een school of een woning, in acht moet worden genomen (ABRvS 31 maart 2010, zaaknummer 200904633/1/R2). Bij deze afstand wordt ervan uitgegaan dat enerzijds de bedrijfsvoering van de agrariër niet wordt belemmerd en er anderzijds geen nadelige effecten optreden voor de gezondheid van omwonenden.

Voorliggend bestemmingsplan betreft de realisatie van een tweetal woningen nabij een bestaande boomkwekerij. Op basis van een kwalitatief onderzoek naar het beïnvloedingsgebied van de betreffende boomkwekerij is gebleken dat de afstand tussen laatste bomenrij en de grens van de tuin van de te bouwen woningen ca. 32 meter bedraagt. Daarbij is gebleken dat de kwekerij driftreducerende technieken hanteert en dat bij het toepassen van driftreducerende technieken de afstand ten minste 30 meter dient te bedragen.

De te bouwen woningen zullen dan ook voor de bestaande bomenkwekerij met spuitzone geen belemmeringen in haar bedrijfsvoering opleveren en de toekomstige bewoners van de te bouwen woningen lopen naar verwachting geen onaanvaardbare gezondheidsrisico's als gevolg van het gebruik gewasbeschermingsmiddelen door de kweker.

DPA Cauberg-Huygen B.V.

drs. A.R. van Dijk
Senior Adviseur